

N

nacionalista hazafias, nemzetóvó, nemzetvédő, nemzeties, nemzetelvű, nemzeti érzelmű, hazáját, nemzetét szerető; nemzetkedő, hangos v. erőszakosan nemzetieskedő, üldöző, gyűlölő, elnyomó, bántó, megalázó, sértő; *H* más nemzeti-ségűeket el nem fogadó

nacionálé nemzetiség, hivatartás

nacionális nemzeti, nemzetiségi, országos, hazafias

nadir lábpont, talppont, mélypont

naftalin molszer, molyirtó

nagystílú nagyvalú, nagyvilági, fényűző, pazar, előkelősködő, látványos

naiv ártatlan, balga, elfogulatlan, könnyen hívő, félrevezethető, hiszékeny, gyanútlan, rászedhető, gyermeteg, gyermeki, gyerekes, járatlan, jóhiszemű, nyíltszívű, nyitott, szende, tapasztalatlan, egyszerű, együgyű, gyermekded, gyermekies, jámbor, keresetlen, természetes, eredeti, tudatlan

napkollektor naphőgyűjtő (berendezés), napelem, napfűtés; napház

narancs arancs MA; aranyalma

narkotikum káb(it)ószer, bódítószert, (erős) altatószert, fájdalomcsillapító

narkó kábítószert

narkózis (el)altatás, bódítás, teljes érzéstelenítés; bódulat, kábulat

narratív *mn* elbeszélő

narráció elbeszélés; elbeszélő rész

narrátor *fn* elbeszélő, előadó, eseménymagyarázó, mesélő, mese- v. szövegmondó

nassol csemegézik, bekap valamit, csipeget, eszeget; fal N

natalitás születési számarány

natális születési; szülésre v. születésre vonatkozó

naturalista természetkutató, természetbúvár; természetbarát; tanulatlan, ösztönös művész; valóság részletező v. hangsúlyzó

naturalizál h[un]sít; örökbe f[og]ad gyermeket
naturális természeti
naturista természetesség-imádó, természetkövető,
természetbúvár; valóságreszletező, valóhangsú-
ly[ozó]; meztelenkedő
natúr természetes, természeti, elsődleges, eredő, e-
redeti, mesterkéletlen, nyers, tiszta, valódi; sima
natúra természet, környező valóság; vérmérséklet,
lelki alkat
nautika (tenger)hajózás, tengerészet; hajózás tud[om]-
mánya
navigál irányít, vezet; hajózik, repül; ~ás, **navigáció**
iránytan MA, táj[el]ástan, hely- és útv[onal] meg-
határ[ozás]; hajózás
navigátor jármű vezetőjét v. vezetését irányító (sze-
mély); vezetősegéd
nazális *nyelvt fn* [n]hang; *mn* [n]hangú, [n]r-, [n]rh[oz]
tart[ozó]
náci, nemzeti-szocialista, hitlerista hitleri irányzat
híve, idegengyűlölő
náció nemzet, nép(fajta); fajta, népség, fajzat
nátrium szikeny, szikfém
nebuló növendék, tanuló, kis*d[ia]k*, serdülő fiú, fiúcska
necces határeset, még éppen h[og]y; alig elérhető v.
teljesíthető
negatív *mn* r[és]sz (irányú), visszahúzó; nemleges, ta-
gadó (válasz), nem (található v. látható v. hallha-
tó); elutasító, megvető, eredménytelen, ártó, ár-
talmas, gátló, hátrány[os], kár[os], kedvezőtlen; f[er]-
nákja vminek; átelleni, átellenes; -mentes; *fn* f[er]-
dít[ett] kép, ellenny[omat], leny[omat]; képtekercs; ön-
tóminta; *orv* nem kimutat[ott] (betegség v. keresett
anyag v. kór[ok]ozó), mentes
negál tagad, megtagad, cáf[ol]; *H* elutasít, megha-
zudt[ol], kétségbe v[on], visszautasít
negligál semmibe vesz, (el)hanyag[ol], figyelmen kívül
hagy
neglizsé kényelmes házi ruha, p[ing]y[on]a, hálóruga,

alsónemű; hiányos öltözék
nekrológ emlékbeszéd, gyászbeszéd, végbúcsú; búcsúztató
nektarin csupasz barack
nektár virágnedv, édes növényváladék, felséges ital, édes bór; édes nedv, méz; **~ium** mézfejtő, mézkiválasztó, mézmirigy
neo- új-; **~fita** vmely tan v. vallás újdonsült híve; **~logizmus** nyelvújdonosság, új nyelvi jelenség; **~logus** (meg)újító, nyelvújító
nepotizmus rokonsági pártolás, urambátyám világ, koma v. sógorvilág, atyafipártolás, sógorság-kömaság, keresztapaság
nepper üzér(kedő), felhajtó, házaló, (erkölcstelen) kereskedő; csaló
nyerc könyest, nyest(bunda)
neszeszer (női) kistáska, kis tarsoly, útitarsoly, útitárca, erszény
nesztor kőrelnök, kőrfő, rangidős, legidősebb tag
net világháló; **~ikett** világháló-illetlen, háló(s)illetlen
nett takarás, tiszta, ápt, gondozott, helyes, aranyos, csinás, szemrevaló, tetszetős, derék, smatás N
nettó tiszta (súly, ár, bevétel, fizetés); tisztán, levonások nélkül, áfa-nélküli (összeg), bel-
neuralgikus idegfájó(s), idegbántalmmal, idegfájdalmmal járó; sajtó; **~pont** érzékeny v. fájó v. kényes v. sajtó pont
neuraszténia ideggyengeség, idegzavar, ideges ki-merültség
neurologia ideggyógyászat
neuron idegsejt, a sejt és nyúlványai, idegszöveti egység
neurózis idegzavar, idegbaj v. -nyavalya, lelki zavar, ideges bántalmak, idegesség, ideges állapot
neutrális semleges, közömbös; pártatlan, elkötelezetlen
nexus lat összeköttetés, kapcsolat, viszony

néger fekete, fekete színű, feketebőrű, sötétbőrű; fekete ember; fekete- v. sötétbőr; valakinek a kihasználója

nérói embertelen, kegyetlen

nickname amer ragadványnév, gúnynev, csúfnév, becenév, röpnév; álnév (világhálón); pótnév

nihilista mindentagadó

nimbusz dicsfény, fénykör, körfény, sugárköszűrű, szentfény; köztisztelő, hírnév, tekintély

nimfa szép, csinos, karcsú, fiatal nő; (ókori) örökké fiatal istennő

nimfomania kóros érzékiség, fehérmájúság; erős nemi v. szerelmi vágy, női bujaság

nirvána nemlét, nemléti nyugalom; mindenségbe átvadás (buddhista vallásban); letisztultság, megszabadultság, megvilágított v. megtisztult tudat, tudati béke

nitrogén légeny

nívó (élet)színvonal, szint, szintvonal; vízszint; ~s értékes, igényes, színvonalas, magas színvonalú, jószintű, kitűnő; ~tlan szintalatti, igénytelen

nobilis nemes, lóvágias; nagylelkű, bőkezű; előkelő, finom

nobilitás nemesség, nemeslelkűség

nokeдли galuska, haluska N

nomád vándor, puszta- v. sátorlakó; nem letelepült (nép v. személy); vándorló, költöző, barangoló; szállingmentes

nomen est omen nevében a végzet v. a sors

nominális névleges, pénzben kifejezett (bér); nyelvt névszói

nonfiguratív elvont formájú, nem alakos

non food ang nem élelmiszer v. táplálék

nonprofit közhasznú, nem hasznotermelő

nonstop ang folytonos, éjjel-nappali; megállás v. szünet nélküli, folytonos, szakadatlan

nonszensz értelmetlen(ség), esztelen(ség), valótelenes(ség), képtelen(ség), lehetetlen(ség), badar-

(ság), b□ndság, neszme, □ktalan(ság), □st□ba(ság), csacsiság, számárság, ügyef□gy□tt, hülye(ség), marhaság, zagyva(ság), zöltség; ~ **vers** bukfenccvers

nordikus északi (fajta)

norma alapelv, irányelv, irányadó határ□zmány□k, mérce, szemp□nt, átlag, követendő minta, rendszabály, szabály, szabvány, sz□kvány, elvárás, követelmény, zsinórmérték; ~**lizál** rendez, helyreállít, megerősít, sz□kvány□sít, visszarendez; ~**lizálódik** rendeződik, helyreáll (a megsz□k□tt, régi állapot)

normatív irányadó, előírt, előírás□s, mérvadó, megszab□tt, szabály□zó; ~ **támogatás** egységes v. előírt v. kötelező v. szabvány□s (mezőgazdasági) támogatás; ~**a**, ~**um** előírás, előirat, előirányzat, (rend)szabály(zat), zsinórmérték

normális általán□s, átlag□s, beszámítható, eltérés nélküli, elf□gad□tt, egészséges, ép, épelméjű, épeszű, józan g□ndk□dású, közepes, rendes, szabály□s, szabályszerű, sz□kás□s, sz□kvány□s, megsz□k□tt, természetes, természetszerű; megállapított

nosztalgia múltidézés, sóvárgás, vágyak□zás, elvágyás, (el)vágyódás; áhít□zás, (újra)óhajtás, epekedés; visszavágy(ódás), h□nvágy(kór)

nosztalgiazik múltba mered, múltba néz, eped, epedezik, (el)mélázik, elmereng, emésztődik, áhít, áhít□zik, újraóhajt, sóvár□g, visszavágyódik, h□gyv□t□zik

nosztrifikál h□n□sít, elismer; elf□gad

nota bene!, **NB** *lat* megjegyzendő, Jól jegyezd meg! Véd az eszedbe! Figyelj a következőre!

notabilitás előkelőség, kitűnőség, főember, f□nt□s személyiség, nevezetesség, híresség

notebook *ang fn* zsebszám(itó)gép, útigép, lap(□s)gép(ecske), jegyzetgép

notesz zsebkönyv, zsebfüzet, jegyzetfüzet, jegyzet-

tömb, kisokos, jegyzőkönyvecske
notórius megrögzött, javíthatatlan; hírhedt, közismerten rossz hírű
novella kisebb elbeszélés v. történet, beszély; törvény-kiegészítés, törvényzáradék
novellista elbeszélő, rövid v. kisebb elbeszélések szerzője; mesélő, mesemondó
november enyészet hava, mindszent hava, mindenszentek hava, ősztó, Szent András hava, Ollós, Bögöly
novícia, novícius próbaidős apáca; próbaidős szerzetes
nómenklatúra nevezéktan, szakkifejezéstan, elnevezési rendszer; vezető pártemberek köre; áruk tételes, pontos felsorolása; névmutató, név- v. szójegyzék, szakszókincs
nóvum új(don)ság, újszerűség, új dolog, valami új
női (r)cska
nőrsz, nurse *ang* ápolónő, ápolka, gondozónő, nővérke, ajnár; dada, dajka, dadus, babacsósz; nevelőnő
nudista meztelenséghívő- v. -követő
nudzizmus meztelenségtudomány, szabadtest-mozgalom, természetelvűség; napimádat; meztelen fürdőzés
nudli burgonyás v. pityókás hengerke, sdróka, sdrócska, csicsa N, henger alakú főtt tészta; macskanadrág N; **Hát ez ~!** Ez semmirevaló, Nem ér semmit!; nagy semmi, vacak
nukleáris elemi részecske v. elemke- v. magerőműre alapuló, *atommag*-, elemke- v. mag eredetű, elemke- v. *atommagra* vonatkozó; sejtmageredetű
nukleusz *atommag*; sejtmag
nulla számtani érték; semmi; jelentéktelen, értéktelen ember, senki- v. semmiházi, sehonnai, jöttment; vmi fókuszálás, szöveg-kiindulópont
nulláz kiinduló v. kezdő értékre állít, el- v. kitöröl
numerikus számbeli, szám szerinti, számszerű;

számvezérelt
numizmatika éremtan
nutria hódpatkány
nutritív tápláló, tápláló hatású
nüansz árnyalat, finom eltérés, csekély különbség,
apró v. kis v. alig észrevehető eltérés v. változat;
finomság